

Rendsgærninger for Dje er det mig fuldstændig klart, at dette Ting fra først af ikke har drømt om, at en saadan Behandling overhovedet var mulig som den, der er bleven disse Forslag til Del i de sidste Aaringer. Vi have hørt den ærede sidste Talers Forklaring af, hvorfor en saadan Behandlingsmaade har fundet Sted, og det forekommer mig, at hans Forklaring egentlig munder ud i dette ene, at Landstinget i dette Spørgsmaal stiller sig som et Slags Forsyn, men det forekommer mig ikke, at vi her skulle have den Opgave at spille et Slags Forsyn. Det er vor Opgave at behandle Lovforslagene efter deres egen Bestaaffenhed, og saa faar det andet Ting handle dermed, som det vil. Den ærede Taler sagde nemlig, at naar man betragter Sagen som et Lovforslag, maa dette Ting have sit Skøn over, hvorvidt det overhovedet er tjenligt for Landets Larv, at det andet Ting kommer til at behandle Lovforslaget. Ja, ganske vist, det Skøn have vi, og det benyttes i fuldt Maal paa dette Punkt, men jeg skønner ikke andet end, at det er over alle rimelige Grænser at behandle en Lov Aar efter Aar uden nogen Sinde at lade det andet Ting saa Lejlighed til at sige sin Mening derom. — Den ærede Taler betragter ikke Sagen blot som et Lovforslag, han betragter den tillige som en foreløbig Lov — men er det tillige en foreløbig Lov, som ikke er dræbt i det andet Ting, saa forekommer det mig, at det andet Ting har endnu større Interesse af og større Ret til at komme til at stemme om Loven som foreløbig, thi at det andet Ting har en anden Mening om Spørgsmaalet vedkommer for saa vidt ikke os. Vi stemme, gaaende ud fra vore egne Forudsætninger, og det er for de Herrers Vedkommende, at en saadan Lov kan ikke tilintetgøres ved en Afstemning over et privat indbragt Lovforslag af samme Indhold; saa vidt man da ved, er det dette Tings Opsattelse, at først naar Regeringen indbringer et Lovforslag, og der stemmes derover, og det forkastes, først da er den foreløbige Lov forkastet. Det forekommer mig derfor, at naar man ser rigtig i Almindelighed paa Sagen, maa man helst overlade det andet Ting, hvad det vil gøre, enten man betragter Forslaget som et Lovforslag eller som en foreløbig Lov, der nu først skal dermed, og over hvilken der derfor netop skal afstemmes.

Den 5te Landstingsmand for 7de Ares (Madsen-Nygdal) udtalte, at nu var der nogen, der jagde, at man ikke skulde tale om Storpolitik, nu skulde man lade Forsatningsstriden hvile. Jeg ved ikke, hvem den

ærede Taler sigtede til med disse „nogle“. Jeg ved nok, at der er nogle, der siger, at mine Meningsfæller og jeg ikke bryde os om denne Sag og lade den ganske rolig hvile og mene, at det er Ting, der ikke skulle tales om. Jeg ved ikke, om den ærede Taler har sigtet til mine Meningsfæller og mig, men i saa Henseende vil jeg, for saa vidt det skulde være Tilfældet, ikke tage mig det nær, thi jeg tror, at vi i Frihedsfind og i vort Arbejde fuldt ud kunne staa ved Siden af enhver af de Herrer, at vi i Frihedsfind ikke staa tilbage for Dem, og at vort hele Arbejde paa Lovgivningen kan hverken han eller jeg dømme om, dertil ere vi alt for nære Deltagere, men jeg overlader det rolig til Historiens Dom. Jeg har ikke hørt nogen af mine Meningsfæller sige, at vi skulle lade alt dette hvile og ikke bryde os det mindste derom, men for saa vidt en saadan Udtalelse skulde være fremkommen fra en enkelt, vil han ikke paa dette Punkt være min Meningsfælle. Jeg har i Dag, som for 6—7 Aar tilbage, paa den Tid, da de provisoriske Love fremkom, nemlig i 1885, den samme Opsattelse af dem. Jeg har netop den Mening og støtter mig i den Henseende til den gamle traditionelle Opsattelse, at der er ingen, der nogen Sinde har tænkt, at § 25 skulde blive anvendt, som den anvendes i 1885. Naar det udtrykkelig hedder, at foreløbige Love kun kunne udstedes, naar Rigsdagen ikke er samlet, kan der vel fornuftigvis ikke være anden Mening end den deri, at Rigsdagen ikke er samlet og heller ikke ret vel kan blive samlet; men Rigsdagen havde jo den Gang været samlet et Par Dage i Forvejen, blev hjemsendt, og der efter kom de provisoriske Love. Jeg mener altsaa lige saa lidt i Dag som den Gang, at de grundlovmæssige Betingelser vare til Stede for disse Loves Udstedelse. Man kan maasse søge nogen Undskyldning for, at de fremkom — Undskyldninger, som det ikke er min Sag at fremkomme med, men jeg kan kun tænke mig, at man søger det — deri, at Tilstandene, som man sagde, vare højst uregelmæssige, at der herskede ophidsede Tilstande. Det taler i hvert Fald noget til Undskyldning, og det kan maasse siges — jeg siger det ikke, jeg mener ikke, at disse undskyldende Grunde kunne være til Stede for en Regering — men i hvert Fald er Tilstanden nu, om ikke normal, — thi det er den ikke, saa længe disse Love eksistere og opretholdes af Regeringen — saa dog en saadan, at der er fuldstændig Ro i Befolkningen. Der er altsaa ikke deri Spor af Grund til mod det andet Tings Ønske — og det andet Tings Ønske og